

Redaktör: Ragnhild Janzon, tfn 08-457 23 64
Ansvarig utgivare: Johan Giesecke, tfn 08-457 23 60
Fax: 08-30 06 26
E-post: epi@smi.ki.se

Innehåll

[Veckan som gick](#) (krönika)

[Notiser](#)

[Utbrott](#)

[Hänt i världen](#)

[Länkar](#)

Veckan som gick...

[MRSA](#) är en bakterie som vi tidigare redgjort för såväl i Epi-Aktuell som i tidningen [Smittskydd](#). Spridningen av MRSA har länge betraktats som ett problem främst inom sjukvården. Senare års erfarenhet har dock klart visat att MRSA och annan antibiotikaresistens i hög grad även är ett problem i vårdformer utanför sjukhusen.

Ett mycket välbesökt symposium på detta tema i [STRAMAs](#) regi gick av stapeln under gårdagen. Knappt 200 personer från hela landet deltog, varav många MASar (medicinskt ansvariga sjuksköterskor) i landets kommuner. Förmiddagen ägnades åt en allmän redogörelse av problemets omfattning med inlägg från bl.a. SMI, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Kommunförbundet och Svensk Förening för Vårdhygien. Antalet [rapporterade MRSA-fall](#) i landet har ökat från 69 fall 1996 till 429 fall under förra året, och av 180 inhemska fall under förra året var cirka 20 % smittade genom vårdkontakt utanför sjukhusen. De internationella erfarenheterna, bl.a. från England, är entydiga – om problemet inte kan stoppas i sin linda är loppet kört.

Eftermiddagen ägnades åt praktiska erfarenheter från olika delar av landet. Ansvariga sköterskor från Göteborg, Stockholm och Skåne delade med sig av sina praktiska erfarenheter. Olika modeller för samverkan mellan kommuner och landsting redovisades. Att man genom idogt arbete (och höga kostnader) i [V Götaland](#) lyckats visa att en ogynnsamm situation kan vändas ger hopp inför framtiden. Lokala handlingsprogram och det [nationella handlingsprogrammet mot multiresistenta bakterier i sjukvården](#) kan vara ett stort stöd i arbetet. Det senare har även kompletterats med ett avsnitt för personal inom vårdformer utanför sjukhus.

En förutsättning är dock att man kan nå uppgörelser mellan landsting och kommuner om vårdhygieniskt stöd åt kommunerna. Att regeringen antar förslaget till [Nationell handlingsplan mot antibiotikaresistens](#), som Socialstyrelsen utarbetat i ett mycket brett samråd med alla inblandade parter, skulle också vara ett mycket starkt stöd för ett fortsatt framgångsrikt arbete i denna viktiga sak.

Karl Ekdahl

Notiser

Nytt nummer av EpiNorth

[EpiNorth](#) är en gemensam smittskyddsbulletin för de nordiska och baltiska länderna samt nordvästra Ryssland. Förutom tidningen, som publiceras i pappersform och elektroniskt med 2-4 nummer per år, finns på EpiNorths hemsida [aktuell statistik](#) över anmälningspliktiga sjukdomar i de olika länderna som ingår i nätverket.

[Årets första nummer](#) är nu ute med följande innehåll:

- Editorial: The Nordic Project, 1998-2001
- *Salmonella Enteritidis* PT4 Infections among a group of Finns visiting Riga
- Leptospirosis morbidity in Lithuania, 1989-1999
- Tick-borne encephalitis and Lyme disease in Saint-Petersburg
- Hepatitis B vaccination in premature babies
- Protective effect of Rubella vaccination
- Wild small mammals and domestic dogs infected with zoonotic agents in Saint-Petersburg and suburbs

Utbrott

Salmonella på Polenbåt

Varje kväll avseglar en båt från Ystad till Polen. Efter ett kort uppehåll i Polen återvänder båten påföljande dag till Ystad, och är i hamn på kvällen. Efter ett kort uppehåll avseglar den åter till Polen osv.

Ett stort antal passagerare från turerna 5-6/4 och 6-7/4 har insjuknat med magsymtom. Uppskattningsvis torde över 100 personer ha hört av sig till olika vårdinrättningar i Skåne, fr.a. i Ystadtrakten. Enstaka resenärer finns även t.ex. i Blekinge. Det dominerande symptomet tycks vara diarré, men några har även kräkts. Många har känt sig frusna.

Fecesprover från hittills 13 personer har visat salmonella. 4 personer har grupp C och 9 har S enteritidis. Sannolik smittkälla är en kinesisk buffé som serverades ombord på båda turerna. Tyvärr har inga rester från de rätter som serverades i buffén funnits kvar för provtagning, men ett stort antal prover från råvarorna har tagits. Ännu finns inga resultat från dessa analyser.

Rolf Alsterlund
Smittskyddet i Skåne

[Läs mer om salmonella...](#)

Utbrott av pseudomonasinfektioner på sjukhus sannolikt orsakat av "Dent-o-sept" munpensel

Ett större utbrott av pseudomonasinfektion på nio norska sjukhus har med stor sannolikhet orsakats "Dent-o-sept"-penslar för munhygien. Minst 78 patienter i utbrottet som pågått sedan förra hösten har varit infekterade eller koloniserade med en stam av *Pseudomonas aeruginosa*, med identiskt genetiskt mönster vid undersökning med pulsfältsgelelektrofores (PFGE). Flera av patienterna har varit svårt sjuka.

”Dent-o-sept” som tillverkas av Snøgg Industri AS (www.snogg.no) är en icke-steril skumgummipensel som förfuktats med bl.a. glycerin, och som används till patienter som inte kan dricka och borsta sina tänder. Produkten används flitigt på norska sjukhus, och har också exporterats till Sverige och Danmark.

Vid St. Olavs sjukhus i Trondheim har *Pseudomonas aeruginosa* med genotypiskt identiskt PFGE-mönster som utbrottsstammen hittats i två av tre undersökta ”Dent-o-sept”-pinnar. Pinnar med *P. aeruginosa* har också isolerats från ”Dent-o-sept”-pinnar på andra sjukhus. Produkten är nu bortdragen från marknaden. Enligt mediauppgifter har cirka en miljon ”Dent-o-sept”-pinnar producerats, varav 88 000 sålts till sex svenska landsting.

Pseudomonas-bakterien är en vanlig omgivningsbakterie, som sällan ger upphov till kliniska symtom hos friska personer, men kan orsaka svår sjukdom hos patienter med nedsatt immunförsvar eller på annat sätt svårt sjuka personer. Några signaler om ett ökat antal *pseudomonas*infektioner inom svensk sjukvård har inte kommit till vår kännedom, men bakterien är inte anmälningspliktig enligt smittskyddslagen, och svenska fall kan därför inte uteslutas.

KE

[Läs mer om utbrottet i norska MSIS-rapport...](#)

Hänt i världen

Rabies hos får på Västjylland

Ett får i en besättning på Västjylland i Danmark har konstaterats smittad med rabies. Den aktuella rabiesstammen är av en typ som normalt förekommer hos fladdermöss. Det smittade fåret har avlivats och den övriga besättningen isolerats. Fyra personer i omgivningen har vaccinerats. Fyndet har inga konsekvenser för människor eller djur i Sverige.

Till skillnad mot i Sverige förekommer rabies i mindre omfattning bland vilda fladdermöss i Danmark. I Epi-Aktuellts danska systertidning [EPI-News](#) har man i nummer 12 en redogörelse för den aktuella danska rabiessituationen. Under 2001 fick 11 danskar profylax efter möjlig inhemsk rabiesexposition. Under samma år undersöktes sammanlagt 217 danska djur för rabies. Två fladdermöss konstaterades vara smittade, medan övriga prov var negativa.

KE

[Läs mer om rabies...](#)

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)